

p. a., men den kan i henhold til lov nr. 252 af 14. juni 1951 nedsættes til $\frac{1}{2}$ pct. p. a. (mindrebemidlede og børnerige låntagere). Rentelepelsen har i 1953—54 andraget ialt ca. 42 000 kr.

Endvidere gælder ganske særlige bestemmelser vedrørende renten af:

B. Statslån i husmandsbrug, oprettet på privatjord, jfr. oversigtsbilaget side 1. Lån til statshusmandsbrug er ydet første gang i henhold til lov nr. 39 af 24. marts 1899. Senere er der givet et stort antal husmandslove og dertil knyttede udlånslove. Som en af hovedlovene må man betragte lov nr. 399 af 9. juni 1948. Renten, der oprindeligt var 3 pct. p. a., har i en del år været $4\frac{1}{2}$ pct. p. a., og siden 1948 er den faste rente 4 pct. p. a. Disse faste rentesatser omregnes i langt de fleste tilfælde under hensyn til det mindre landbrugs forrentningsprocent („konjunkturbestemt rente“), således at renten kan variere fra $1\frac{1}{2}$ pct. p. a. over diverse rentesatser til $6\frac{1}{2}$ pct. p. a. I finansåret 1953—54 har statshusmænd, hvis renter omregnes, betalt fra $4\frac{1}{2}$ pct. til $6\frac{1}{2}$ pct. p. a., altså over den stipulerede faste rente. Efter den seneste statshusmandslov, jfr. lovbekendtgørelse nr. 247 af 6. juli 1954, skal renterne af alle lån i statshusmandsbrug — bortset fra etableringslån — omregnes efter konjunkturer.

Endelig er en større del af lånene rentefri, idet der af jordkøbslån kan bevilges rentefrihed for indtil en fjerdedel (for jord til „indeklemt husmænd“ indtil halvdelen), medens der for byggelån kan erholdes rentefrihed for indtil tre femtedele af lånet. Af installationslånene kan indtil halvdelen være rentefri.

C. Lån til landarbejderboliger på landet, jfr. oversigtsbilaget side 1. Den første lov herom er lov nr. 139 af 13. april 1938, jfr. iøvrigt lovbekendtgørelse nr. 72 af 26. februar 1949 og senere love og udlånslove.

Af statskassens midler er der til dette formål udlånt ca. 65,3 mill. kr., hvorhos der af beskæftigelsesfonden er udlånt ca. 29,8 mill. kr. Den faste rente er 4 pct. p. a., men byggelånet er rentefrit det første år, og derefter svares der kun renter af to femtedele af dette lån. Af de ældste byggelån andrager den rentefri del dog kun 25 pct. eller 50 pct.

D. Lån til oprettelse af gartnerier og havebrug, jfr. bilaget side 2, ydes i henhold til husmandslovene. Den faste rente er 4 pct. p. a., men af byggelånene er indtil tre femtedele rentefri og af drivhuslånene indtil halvdelen. Jordkøbslånene forrentes derimod fuldtud. Renterne af alle lån kan, når havebrugene m. v. er oprettet inden 1. april 1954, omregnes efter konjunkturer.

Som bilag 2 vedlægges en oversigt over udlån af Marshallmidler. Oversigten er alene udfærdiget under hensyn til, at det må skønnes at have interesse at se, hvor store disse udlån er, og hvorledes de fordeler sig på de enkelte lånegrupper.

Udlånene efter 1950-lovene androg pr. 31. marts 1954 ialt ca. 128 mill. kr. og efter 1952-lovene ialt ca. 147 mill. kr. Renterne af Marshalllånene bliver ikke ført til indtægt på finanslovens § 3, idet udlånsrenten — tilligemed afdrag og indfrieede hovedstole — i henhold til lov nr. 235 af 27. maj 1950 og lov nr. 209 af 7. juni 1952 anvendes til nedbringelse af reguleringskontoen i Danmarks Nationalbank. Det til denne konto i 1953—54 overførte beløb, hidrørende fra udlånte Marshallmidler, androg ialt ca. 15,1 mill. kr., hvoraf ca. 8,4 mill. kr. udgjorde renter.

Endelig vedlægges som bilag 3 en oversigt over jordfondens udlån. Som allerede anført har man ved besvarelsen af finansudvalgets skrivelse set bort fra de forskellige fonde, men oplysninger om jordfonden gives dels under hensyn til denne fonds størrelse, dels på grund af, at langt størstedelen af jordfondens midler er udlånt til statshusmandsbrug.

Med hensyn til rentesatser, konjunkturbestemt rente og delvis rentefrihed vedrørende lån til statshusmandsbrug, landarbejderboliger, gartnerier og havebrug gælder i det store og hele tilsvarende regler som anført foran under litra B., C. og D. „Beløb indestående ved salg“ hidrører fra salg af stamparceller m. v., der må anses